

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 25 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 19, 1957
Entered as Second Class Matter February 23, 1906, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atkire Numeris
Kaina 10 Centų

52-IEJI METAI

Maskva Vilkina Ukišką Pagalbą Lenkijai

Lenkijos Komunistų Vadų Lankymasis Maskvoje Slepia-
mas Nuo Visuomenės; Vadai Grįžo Tuščiomis Ran-
komis; Rusai Nenori Mokėti už Lenkijos
Gelžkelių Naudojimą; Kur Lygybė?

Prieš trejetą savaičių lais-
vųjų kraštų spauda prane-
šė, kad Lenkijos komunistų
vadai, Gomulka, Cyrankie-
wicz, Spychalski ir dar keli
buvo nuvykę į Maskvą slap-
toms deryboms. Apie tą len-
kų komunistų vadų kelionę
į Maskvą lenkų ir rusų
spauda neužsiminė nė žo-
džio.

Dabar užsienių spauda
praneša, kad lenkų vadai
keliaavo į Rusiją norėdami
pagerinti pristatymą jAV
Rusijos, kaip tai buvo rusų
pažadėta, ir norėdami išsi-
derėti iš rusų užmokėjimą
už naudojimą Lenkijos ge-
ležkelių visus pokarinius
metus. Rusai seniau naudo-
jo Lenkijos geležinkelius
kaip savo ir gabenimas ka-
riuomenės ir Vokietiją ir iš
Vokietijos, o taip pat ir ga-
benimas visokių reikmenų
tai kariuomenei buvo daro-
ma lenkų gelžkeliais, bet
lenkai jokio atlyginimo už
tai negaudavo. Dabar len-
kai norėjo patiekti rusams
sąskaitą už lenkų gelžkelių
naudojimą ir būk tai prašė
300,000,000 rublių. Bet ru-
sai apie tokį sumą ir gir-
dėti nenori. Lenkai prašė
pagreitinti pristatymą jAV,
kuriuos rusai pažadėjo len-
kams duoti pereiną rudenį,
po spalio mėnesio "įvykių",
bet rusai nesiskubina pa-
žadėtų jAV pristatyti. Pa-
našiai lenkai prašė statyti
daugiau geležies rūdos Len-
kijos plieno gamykloms, bet
ir to prašymo rusai nesitei-
kė išklausyti.

Lenkijos dabartiniai ko-
munistų vadai yra nusistatę
nebeiešti rusams savo kra-
sto išnaudoti, bet jie šiuo tar-
pu yra priklausomi nuo ru-
sų ir rusai nesiskubina savo
pažadų tesėti, kas dar la-
biau sunkina Lenkijos ūki-
šką padėtį.

Pernai lenkai sumažino
anglies eksportą į Rusiją.
Dėl to eksporto sumažini-
mo Rusijos diktatoriai buvo
labai nepatenkinti. Prane-
šama, kad Chruščiovas prie-
kaistavo Cyrankiewiczui, kai
tas seniau lankėsi Maskvo-
je, kad esą lenkai norį ly-
gybės, bet patys nesilaiko
tos lygybės ir vienašališkai
sumažino anglių statymą
Rusijai. "Ar tai yra jūsų ly-
gybė — klausė Chruščiovas —
kai jūs nutraukiate ang-
lių statymą? O jei mes nu-
trauksime geležies rūdos
statymą, ar tai bus lygybė?"
— teiravosi Chruščiovas.

Nežinint išorės "norma-
lių" santykių, Maskva su
įtarimu žiūri į Lenkijos ko-
munistų bandymą vesti dau-
giau mažiau nepriklausomą
Maskvos politiką.

Japonų Premjeras Atvyksta Amerikon

Japonijos ministerių pir-
mininkas Nobosuke Kiši at-
vyksta Amerikon tartis J.A.
Valstybes ir Japoniją lie-
čiančiais klausimais. Minia
žmonių premjerą išlydėjo iš
Japonijos sostinės. Atsisvei-
kindamas su minia premje-
ras sakė, kad jo tikslas yra
susitarti dėl pastovaus ben-
dradarbiavimo su Amerika
ir dėl sudarymo su ja nuo-
latinės partnerystės.

Japonų vadas atvyks į
Washingtoną trečiądienį ir
čia jis tris dienas tarsis su
mūsų vyriausybės nariais
dėl tolimesnio Japonijos ir
Amerikos santykių nustaty-
mo. Japonijos Kiši vyriaus-
ybė siekia susitarimo su
Amerika naujomis sąlygo-
mis, kurios leistų japonams
laisviau prekiauti su komu-
nistiniais kraštais.

Prancūzai Paradoja Paimtus Belaisvius

Alžyrijoje, Tebessa mies-
telyje, prancūzai po sėk-
mingo mūšio su Alžyro su-
kilėliais paimtus šešius be-
laisvius arabus vežiojo ar-
mijos sunkvežimį po mies-
telį. Kartu per garsiakalbį
buvo perduodamas tų belai-
svių pareiškimas, kad jie
prievara buvo įtraukti į
sukilėlių karišką būrį ir
paskui Tunise, už Alžyro
sienų, buvo apmokami ka-
riško mūšto.

Vietinai gyventojai tylo-
mis klausėsi belaisvių pa-
reiškimo. Visi belaisviai yra
iš Tebessa apylinkės. Pran-
cūzai skelbia, kad jie kau-
tynėse su sukilėliais netoli
Tebessa nušovė 205 sukilė-
lius. Patys prancūzai tose
kautynėse turėjo 13 nušau-
tų ir 45 sužeistus kareivius.

Jordanija Uždarė Pasiuntinybę Kaire

Jordanijos vyriausybė nu-
tarė uždaryti savo pasiunti-
nybę Egipto sostinėje Kaire
ir atšaukti visus tarnau-
tojus. Jordanija kartu skel-
bia, kad ji "nenutraukia"
diplomatinių santykių su
Egiptu.

Pasiuntinybę uždaryta-
dėl, kad Egiptas pareikala-
vo atšaukti iš Kairo Jorda-
nijos ambasadorių, kaip jo
nepageidaujamą asmenį.
Jordanija seniau iškėlė kal-
tinimą prieš vieną Egipto
diplomata, kad jis ruošęs
pasikėsinimą prieš Jordani-
jos karalių, o iš to ir kilo
tas "nesusipratimas".

SPRENDZIA BEISBOLO KLUBO ISSIKELIMA

Brooklyno Dodgers ir New Yorko Giants beisbolo klubai, kurie įeina į Tautinę Ly-
gą, rengiasi išsikelti į Kaliforniją. Tuo yra susirūpinęs ir New Yorko majoras.
Čia ji matome posėdžiaujant su minėtų klubų prezidentais. Iš kairės į dešinę:
Brooklyno rajono prezidentas John Cashmore, Dodgers prezidentas Walter O'Mal-
ley, majoras Wagner ir Giants prezidentas Horace Stoneham.

Kinai Suranda Prie- šingumą Armijoje

Kinijos komunistinis re-
ninkas pripažįsta, kad jų ar-
mijoje atsirado priešingumų
tarp kareivių ir karininkų ir
tarp karo pajėgų ir civilių
gyventojų. Kinų komunistai
kiek atleido pavardžius ir
leido žmonėms atviriau kal-
bėti apie režimo trūkumus.
Daugelis žmonių vengia pa-
sinaudoti "kritikos laisve",
nes bijo, kad komunistai
kritikuojančių paskui ne-
baustų. Bet daugelis pasi-
naudojo leidimu ir pačioje
komunistų spaudoje pasisa-
ko dėl visokių negerovių.

Tarp kitų vienas genero-
las nurodo, kad kinų ar-
mijoje naujai paimtus į kariuo-
menę kareivius smurtu ir
visokiomis pabaudomis ban-
dama perauklėti į geras ko-
munistus, o santykiai tarp
kariuomenės ir civilių gy-
ventojų nėra geri, nes ka-
riuomenė visai nesiskaito su
civilių gyventojų interesais.
Generolas Tan siūlo imtis
priemonių nesveikiems san-
tykiams gydyti.

Italija Dar Ieško Naujos Vyriausybės

Italijos vyriausybė, vado-
vaujama ministerių pirmi-
ninko Zoli, pereiną savaitę
pasitraukė iš savo vietosto-
dėl, kad ji parlamente gavo
daugumą tik su neo-fašis-
tų balsų pagalba. Nenorė-
dama remtis parlamente fa-
šistų balsais, vyriausybė pa-
sitraukė.

Naują vyriausybę sudary-
ti pasiėmė krikščionių de-
mokratų vadas Cezare Mer-
zagora, senato pirmininkas.
Jis stengiasi sudaryti vidu-
rio partijų koalicinę vyriausybę.

Lebanone Krivini Rinkimai

Lebanone jau antras sek-
madienis buvo balsuojami
kandidatai į parlamentą.
Vyriausybės šalininkai rin-
kimus laimi. Birželio 16 d.
šiaurinėje Lebanono dalyje
įvyko susirėmimas tarp bū-
rių balsuotojų ir policijos.
Susisąjūdyme 20 žmonių bu-
vo užmušta ir 30 sužeista.

Anglijos Premjeras Moko Bulganią

Sovietų ministerių pirmi-
ninkas Bulganinas siuntinė-
ja visoms valstybėms grasi-
nancius laiškus. Kai ku-
riems kaimynams jis grasi-
na, jei jie sutiktų leisti
įkurti NATO karišką ba-
zes jų šalyse, kitus kraštus
jis vilioja taikiais žodžiais
ir tuščiais pažadais.
Anglijos ministrų pir-
mininkas H. Macmillan da-
bar atsakė Bulganiui į jo
laišką ir nurodo, kad trys
priežastys yra nesantaikos
šaltinis. Pirmą priežastį yra
Europos suskaldymas į dvi
stovyklas, atėmimas nepri-
klausomybės Rytų Europos
tautomis ir ypač Vokietijos
suskaldymas. Kita priežas-
tis yra Sovietų Rusijos ne-
drauginga Vakarams politi-
ka Viduriniuose Rytuose ir
trečioji priežastis yra So-
vietų smaugimo politika
Vengrijoje.

Taikos dvasios stiprini-
mas ir nusiginklavimas pri-
klauso nuo Maskvos politi-
kos pakeitimo.

Kuboje Laukiama Pilietinio Karo

Kuboje žmonių nusista-
tymas prieš karišką Batis-
tos diktatūrą eina griežtyn
ir ypač viso krašto jauni-
nais yra griežtai priešingas
diktatoriui ir jo valdanciai
klikai.

Amerikos spaudos prane-
šimai, negausios F. Castro
kariškos pajėgos rytinėje
Kuboje gali atsilaukti prieš
Batisotos kariuomenę tik to-
dėl, kad rytinės Kubos gy-
ventojai veikia visai remia su-
kilėlius. Katalikų bažnyčia,
kuri paprastai remia viso-
kios diktatorius, kol jie sti-
prie valdžioje laikosi, Ku-
boje dabar jau pradeda
persimesti į opozicijos pu-
sę, bet kol kas dar šaukia
kraštą prie taikaus ginčo
sprendimo.

Diktatorius Batista viešai
priesaikauja, kad jis leis
laisvai išrinkti savo įpėdinį
ir tada pasitrauks, bet jam
mažai kas tiki, o nekantrės-
nieji iš viso nenori laukti
dar metus laiko iki dikta-
torius pasitrauks.

Vokiečių Socialistai Rinkimų Kampanijoje

Vakarinėje Vokietijoje šį
rudenį bus parlamento rin-
kimai. Socialdemokratų par-
tija tikisi sustiprinti savo
atstovybę parlamente ir gal
net paveržti vadovavimą iš
K. Adenauerio vadovauja-
mos krikščionių demokratų
partijos. Socialdemokratai
pradėjo savo rinkiminę
kampaniją dideliu mitingu
Dortmunde. Mitinge kalbė-
jo partijos pirmininkas E.
Ollenhauer. Jis išdėstė so-
cialdemokratų pažiūras ir
svarbiausius klausimus ir
žadėjo atvesti ginklavinę po-
litiką, kurią pradėjo Ade-
naueris. Vidų partija sieks
įvesti didesnę vyriausybės
priežiūrą stambiajam biz-
nui. Priverstinis kareivias
būtų panaikintas.

Ollenhauer sakė, jog Ame-
rikos ir gal kitų kraštų vy-
riausybės norėtų, kad Ade-
naueris liktų prie valdžios
vairo, bet, pagal jį, visi lai-
svės ir taikos šalininkai pa-
saulyje daugiau gali pasi-
kėti socialdemokratams, ne-
gu Adenauerio partijai.

Vengrai Ruošiasi Teisti Imre Nagy

Vengrijos komunistų J.
Kadar valdžia rengia me-
džiagą dideliai parodomai
bylai, kurioj būtų teisiamas
Imre Nagy, buvęs Vengrijos
premjeris laike vengrų su-
kilimo prieš rusus pernai
spalio mėnesį. Tuo tikslu
Kadar valdžia buvo arešta-
vusi Zoltan Tildy, buvusį
Vengrijos prezidentą ir jį
per dvi savaites tardė.

Imre Nagy, vengrų komu-
nistų vadas, kuris paskelbė
Vengrijos neutralumą ir
prašė iš Vakarų pagalbos
savo kraštui prieš rusus, ap-
gaulės būdu buvo išgautas
iš Jugoslavijos pasiuntiny-
bės ir išvežtas į Rumuniją,
kur jis ir laikomas.

Yra viena kliūtis I. Nagy
teisti. Būtent ta, kad J. Ka-
dar buvo Nagy vyriausybės
narys ir pritarė reikalavi-
mams, kad rusų kariuomenė
būtų ištraukta iš Vengrijos.

Kongresas Svarsto Civilių Teisių Įstatymą

Atstovų Rūmai priėmė Civilių Teisių Įstatymą; Bet
Abejojama ar Senate Jis Praeis; Senatas Nubalsavo
Užsieniams Pagalbą Maždaug Kaip Vyriausybę Praiše.

Haiti Respublikoje Armijos Vadai Valdo

Haiti respublikoje armi-
jos vadai pereiną penktadienį
vėl padarė perversmą,
nuvertė laikinąjį prezidentą
Fignole ir patys paėmė val-
džią. Šeštadienį ir sekma-
dienį Haiti sostinėje pradė-
jo sklisti gandai, kad Fignole
esą sušaudytas. Jo šalininkai
tuoj pradėjo demonstruoti
prieš armijos vadų valdžią,
o valdantieji gendai net paveržė
vadovavimą iš K. Adenauerio vadovauja-
mos krikščionių demokratų
partijos. Socialdemokratai
pradėjo savo rinkiminę
kampaniją dideliu mitingu
Dortmunde. Mitinge kalbė-
jo partijos pirmininkas E.
Ollenhauer. Jis išdėstė so-
cialdemokratų pažiūras ir
svarbiausius klausimus ir
žadėjo atvesti ginklavinę po-
litiką, kurią pradėjo Ade-
naueris. Vidų partija sieks
įvesti didesnę vyriausybės
priežiūrą stambiajam biz-
nui. Priverstinis kareivias
būtų panaikintas.

Fignole, mokytojas, bu-
vęs trumpą laiką presiden-
tu, sako esąs New Yorke,
bet jo šalininkai mano, kad
jis sušaudytas.

Haiti naujieji valdovai
sako, kad ir jie praves teis-
simus rinkimus naujo par-
lamento...

Šiais Metais Biznis Bus Geras

Amerikos Prekybos Rū-
mų žinovai skelbia, kad ū-
kiškas gyvenimas Amerikoje
ir šių metų antroje pusėje
bus taip pat geras, kaip ir
pirmosios metų pusėje. Tiesia,
pinigų brangumas liks ir to-
liau, o todėl kitais metais
ūkiškas gyvenimas gal kiek
susilpnės, nes investicijos
turės sumažėti.

Tie patys ekspertai dar
šiaisiais metais laukia, kad pla-
čiai užsimotas mokyklų sta-
tymas ir toliau vykdomas
kelių tiesimas bus papildomas
ūkio ramstis.

Bourges - Manoury Sudarė Prancūzų Vyriausybę

Radikalų partijos vadas
Bourges - Manoury sudarė
naują Prancūzijos vyriausybę,
kuri neturi parlamente
aiškos daugumos, kaip ne-
turėjo nė neseniai nugriuvu-
si G. Mollet vyriausybė.
Svarbiausieji naujos vyriausybės
ramsčiai parlamente
bus radikalų ir socialistų
partijos, prie kurių dėsins ir
kitos vidurio grupės.

BEVANAS LANKYSIS RUDENI AMERIKOJE

Anglijos darbiečių vadas
A. Bevan šį rudenį lankysis
Amerikoje. Jis keliaus po
Rusiją ir Lenkiją, o paskui
atvyks į Ameriką. Anglų
Darbo Partijos A. Bevan
dabar yra partijos kalbėto-
jas užsienių politikos klau-
simais.

Šį pirmadienį atstovų rū-
mai baigia svarstyti ir bal-
suoti labai svarbų įstatymą
apie pilietinių teisių saugo-
jimą visame krašte. Svar-
biausiai įstatymas saugotų
pilietines negrų teises piet-
nėse valstijose, kur valdan-
čioji baltųjų dauguma daž-
nai nesiskaito su rasinės
mažumos pilietinėmis teisė-
mis. Tas įstatymas atstovų
rūmuose buvo priimtas re-
publikonų ir liberališkų de-
mokratų balsais.

Bet dar nėra jokio tikru-
mo, kaip tas įstatymas pa-
siseks praversti senatę, kur
pietinių valstijų senatoriai
rengiasi jį ilgomis kalbomis
(filibusteriu) užmušti. Vy-
riausybė tą įstatymą remia,
bet to vargu užteks įstaty-
mui praversti.

Bet užtat užsienių rėmi-
mo klausime vyriausybė se-
nate laimėjo. Senatas nu-
balsavo įrašyti į ateinančių
metų biudžetą 3,637,000,000
dolerių užsieniams remti,
kas yra beveik tokia pat su-
ma, kokios vyriausybė pra-
šė (3.8 milijonų dolerių). Į
pagalbos užsieniams davi-
mą senatas sutiko įrašyti
planus ilgesnei, bent kelių
metų paramai, kuri gali bū-
ti naudojama platesniams
projektams vykinti.

Siūlo Išbandyti Rusų Siūlymą

Anglijos socialistų vadas
H. Gaitskell siūlo sutikti su
rusų pasiūlymu dėl sulaikymo
atominių ir vandenilio
ginklų bandymo 2 ar 3 me-
tais ir dėl laikymo inspek-
torių Rusijoje, Amerikoje ir
Anglijoje, kurie prižiūrėtų,
kad tokių ginklų bandymo
nebebūtų daroma. H. Gait-
skell mano, kad tai būtų
neblogas "pirmas žingsnis"
nusiginklavimo derybose,
juo labiau, kad rusai sutin-
ka su svetimų inspektorių
laikymu savo krašte.

Rusai tokį pasiūlymą pa-
darė ne Londone, kur dery-
bos eina, bet besilankyda-
mi Suomijoje, kur Chruščio-
vas vieną kalbą tokį su-
manymą paminėjo.

KINAI MAZINA ARMIJĄ TIBETE

Kinų komunistų vyriausybė
praneša, kad ji atšaukia
iš Tibeto daugumą savo val-
dininkų. Kodėl tai daroma,
Kinija neaiškina. Bet nese-
niai atėjo žinių iš Tibeto,
kad ten žmonėms gresia di-
delis ūdo pavojus. Gal ta
priežastis ir verčia kinų vy-
riausybę mažinti savo val-
dininkų ir kareivių skaičių
Tibete.

'Darba' pavarčius

Paskutiniame "Darbo" verbavimo tikslu. Šiek tiek žurnalo numeryje, ką tik išėjusiame šiais metais, yra eilė idomių straipsnių, kuriuos patartina visiems perskaityti. Tarp kitų jame yra net du straipsniai apie gruodžio 17 d. perversmą Lietuvoje 1926 metais—vienas J. Kaminsko, kitas J. Greimo.

Apie J. Greimo straipsnį reikia atsiiepti, nes autorius sakosi norįs duoti to istorinio įvykio "analizę", bet užuot bešališkai nagrinėjimo patiekia eilę visai klaidingų faktų. Analizuoti koki nors istorinį įvykį galima tik turint prieš akis teisingus faktus, o ne propagandos reikavimus. Keista, kad "Darbo" redakcija skaitė reikalingą tokių straipsnių skelbti. Ji daug teisingiau būtų pasielgusi, jei straipsnį būtų gąžinusi autorius su nurodymu faktikų jame daromų klaidų, kad autorius galėtų faktus patikrinti ir savo "analizę" remti ne išimtais, bet faktais. "Bešališkumu" klaidingų faktų skelbimo patiektinai negalima. Faktus aiškinti kiekvienas gali savaip, bet pačius faktus kraipyti, tai tikrai ne LDD leidžiamo žurnalo užduotis.

Keletą J. Greimo nukrypimų nuo faktų čia ir nurodysime. J. Greimas visą poperversminį laikotarpį Lietuvoje ima, kaippo vieno, nesikeitusio režimo laikotarpį. Jis sako, kad "Vienintelė rimta kova, kurią jam (režimui) teko viduje pastoviai vesti — tai kova prieš Voldemarą, voldemarininkus ir ta pačią jaunąją karininkiją, kurios dėka jį (režimą) ir buvo susikūrus, tai kova prieš desinių ekstremizmą (kraštutinumą)". J. Greimas užmiršo, kad nuo perversmo iki 1929 metų Lietuvoje valdė Voldemaras ir voldemarininkai, o Smetona ėjo tik prezidentinės iškašos pareigas. Tas laikotarpis buvo žymėtas diktatūrinio režimo kova prieš opoziciją, ypatingai prieš socialdemokratų ir su jais bendrai kovojusių liaudininkus. Nurodysiu tam laikotarpiui gana būdingą įvykį, kaip kova prieš opoziciją buvo vedama. 1927 m. pradžioje gyvenau Aleksote tame pačiame name, kuriame apacioje gyveno seimo atstovas Pranas Vikonis. Vieną vakarą išgirdau lauke šūvus, gal desėtką ar daugiau. Kol aš spėjau išeiti laukan pažiūrėti, kas čia vyksta, šūviai nutilo ir apacioje sužinojau, kad P. Vikoniui grįžtant iš miesto, perėjus Aleksoto tiltą, jį pradėjo lydyti keli uniformuoti vyrai ir netoli namų pradėjo jį ir revoliučių šaudyti. Laimei nepataikė. Banditai Lietuvos karininkų uniformose nebuvo išaiškinti, jų nieks ir neaiškino. Tokių atsitikimų buvo ir daugiau.

To laikotarpio, 1927-1929 metų karo lauko teismai perleido per savo valykla šimtus žmonių, daugiausia socialdemokratų ir valstiečių liaudininkų, ar nepartinų, kurie buvo įtariamai aktingai dirbę prieš režimą. Tuo laiku buvo dažnai daroma šimtai ar net tūkstančiai areštų vienu metu po visą kraštą "persiojimo", užbauginimo ir šnipų

KOKS TĖVAS, TOKS IR SŪNUS

Veikų unijos prezidento Dave Beck sūnus eina tėvo kėdais. Senato komisijos klausinėjamas jis prisidengė konstitucijos penktuoju papildymu ir atsisakė ne tik klausimą, ar jis gaudamas iš unijos \$69,000 algos ką nors joje dirbo, bet atsisakė pasakyti, ar jis pažįsta savo tėvą. Čia matome Beck jaunąjį apklausinėjimo metu.

bet svarbu ir kaip jos tą daro — pripažindamos demokratiją ir visus jos apribojimus, ar siekdamas diktatūrinėmis priemonėmis savo tikslus vykinti? Svarbu ir "ideologija", nes ir visai priimtini ekonominių reikalavimų partijos gali norėti uždėti kitaip manantiems savo dvasinį pavaldį ir smurtu tempti juos į savąjį dangų.

Bet p. J. Greimas nėra loģiskas. Jis, paaiškins tikrai partijų esmę, tuoj pat ima ir paskelbia lietuviškus tautininkus "vidurio partiją". Jei žiūrėti ekonominės programos ir atstovaujimų sluoksnių, tai tautininkų partija Lietuvoje buvo desiniausia partija. Krikščionys demokratai buvo toli kairėje nuo tautininkų, tik žemės reformos klausimu, bet ir socialinės istatimavystės reikale. Todėl ir visas J. Greimo pasakojimas apie "vidurio" partijos šeiminkavimą Lietuvoje smetoniniame režime yra grynas nesupratimas. Tiesa, jei žiūrėti "ideologiją" (prastai sakant, vaikščiojimo ir bažnyčią), tautininkai buvo pakantresni ir nesiknaistoję po savo šalininkų sąžinę, juo labiau, kad tų šalininkų partija buvo sutraukusi iš kairės, iš desinės ir "iš niekur".

Tautininkai visą laiką buvo prieš žemės reformą ir pasistengė ją suniekti, kaip tik įsistiprino valdžioje. Tautininkai pridėjo dvarininkams ne tikai po 70 ha žemės, bet ir po 25 ha miško, jie priveisė "pavyzdinių" ūkių, "kultūrinių" ūkių ir surado kitokių būdų palikti dvarus neišdalintus.

J. Greimas mano, kad tautininkus "produktuvumo dėsniis" vertė duoti dvarininkams žemę. Bet kam prie 70 ha pridėti 25 ha girių? Ar tai irgi "produktuvumo" reikalavimas? Bendrai, tautininkai pavogė iš lietuvių liaudies apie 600,000 ha žemės ir atidavė ją dvarininkams; tą jie darė visai ne gamybos kėlimo sumetimais, bet vadaudamies savo socialiniu idealu, ar teisingiau savo vadų Smetonos ir Voldemaro pažiūromis, nes eilinių tautininkų, ypač naujai į partiją sugaužusių valdininkų, niekas ir neklaušė, kaip jie norėtų žemės klausimą spręsti.

J. Greimas giria tautininkų ūkinę politiką. Esą "į jų aktyvą galima įrašyti Lietuvos žemės ūkio revoliuciją — javų ūkio rekonversiją į gyvulių ūkį..." Tai humbugas. Kooperacijos ugdymas, perėjimas į gyvulių ūkį nebuvo tautininkų išradimas, bet tik perimta politika iš anksčiau buvusių režimų — krikdeimui ir demokratinės valdžios.

pure". Ir vėl ta "generolo kepurė" ir tai "Darbo" žurnale! Ar nebūtų laikas ir p. J. Greimui ir kitiems susipažinti su tos kepurės istorija ir tų niekų nebekartoti? Tuo tikslu priminsime tą istoriją dar kartą.

1923 metais, renkant antrąjį seimą, krikščionių demokratų valdžia areštavo, rodos, 92 kandidatus į seimą, kuriuos buvo išstatę komunistai pasivadinę "Darbo kuopomis". Visi areštuoti kandidatai apie tris metus išsėdėjo kalėjime ir 1926 metais, po seimo rinkimų, jie paskubomis buvo teisiami Kaune Tilmanso salėje kariuomenės teismo ir visi buvo išteisinti. Juos išleidžiant iš kalėjimo, dar tebesant krikščionių demokratų valdžiai ir naujam seimui nesusirinkus, komunistai suruošė pasitikimo eiseną išleistiesiems iš kalėjimo kuopininkams. Krikščionių demokratų valdžia demonstracijos visai nedraudė, policija prie jos net nesirodė, bet demonstrantai, daugumoje jauni Kauno žydai, 300 ar 400 iš viso, jokių ypatingų ekscesų nedarė, tik ragino žiopsančius žmones nusiimti kepurės prieš jų nesamą raudoną vėliavą. Buvo raginamas ir veteranarijos generolas Bulota nusiimti kepurę, bet jis nepaklausė ir niekas jam nieko nedarė. Tai visa istorija. Ji liūdna, nes dėl generolo kepurės užmirštama, kad 92 žmonės apie tris metus buvo laikomi kalėjime be jokios kaltės. Ji liūdna dar ir todėl, kad tą nenumastą generolo kepurę prie krikščionių demokratų valdžios tautininkai prikerė "Grišniaus valdžiai" ir J. Greimai, net 17 metų po Smetonos režimo galo, dar nepajėgia atsikratyti nuo jiems įkalto į galvą melo.

Tokių faktų iškraipymų J. Greimo straipsnyje aš dar turiu pasižymėjęs geroką desėtką, bet rašinsys ištyso ir viso klausimo visvien neišgildėsi. Kai kuriems J. Greimo straipsnyje patiekiami tvirtinimams galima pritarti, bet bendrojoje "Darbo" dvasioje atiduoda apologetika, arba naiviu autoriaus nesuvokimu, apie ką jis mandriais žodžiais kalba. "Trumpakelniskumu" to pateisinti negalima. Prie jaunatvės reikia pridėti gerą dozą ignorancijos.

J. Jnė.

KASDIEN 120,000 GALVŲ

Pagal Jungtinių Tautų Organizacijos išleistą metraštį, 1956 metais mūsų žemėje gyveno 2,325,000,000 žmonių. Bendrai paėmus kiekvienam 1,000 žmonių buvo 34 gimimai ir 18 mirimų. Per dieną visos žemės gyventojų priauga 120,000, o per valandą beveik 6,000. Jei tas prieauglis nepasikeis, tai iki šio šimtmečio galo visos žemės gyventojų skaičius padvigubės.

Didžiausias prieauglis yra Pietų Amerikoje (2.6%), antroji vietoj yra Afrika ir Azija (2%). Europoje prieauglio tesudaro nuo 0,6 iki vieno nuosimčio.

Idomu pažymėti, kad pagal minėtą metraštį ilgiausia žmonės gyvena Olandijoje. Ten vyrų amžiaus vidurkis yra 71 ir moterų 73 metai. Trumpiausias Indijoje — tik 32 metai.

Kas Savaitė

Kanados rinkimai

Kanados parlamento rinkimai pasibaigė visai netikėtai. Rinkiminiai pranašai ten apsiriko beveik taip pat, kaip panašūs pranašai apsiriko Amerikoje 1948 metais. Išpranašautas valdančios liberalų partijos laimėjimas virto pralaimėjimu. Po 22 metų valdymo liberalai turės užleisti vietą opozicijai.

Bet ir laimėjusieji konservatoriai negali daug ko džiaugtis. Jei liberalai pravedė 103 atstovus, tai konservatoriai gavo tik 110 vietų, toli gražu iki reikalingos 133 atstovų daugumos.

Išpranašauta sunykta socialistų partija į parlamentą grįžo su 24 atstovais, vietoje turėtų 23, o socialinio kredito partija turi parlamente 19 vietų. Dėl kelių vietų parlamente dar nėra aiškumo rašant šiuos žodžius.

Kas dabar sudarys vyriausybę? Kaip ta vyriausybė valdys be aiškios daugumos? Ar matysime kaimyninę Kanadoj koalicinę vyriausybę, ar mažumos vyriausybę, kuri greitai laiku turės skelbti naujus rinkimus? Tokius klausimus dabar spauda svarsto sąryšyje su Kanados rinkimais.

Prezidento sveikata

Pereitą savaitę prezidentas D. D. Eisenhower vieną dieną sirgo pilvo negalavimu. Laimei, tik tai liga buvo apnikusi prezidentą, kaip ji kartais padaro ir su eiliniiais piliečiais. Bet ir toks menkinis parodė, koki svarbų vaidmenį Amerikoje vaidina prezidentas — užteko pilvo susopėjimo, kaip tuoj pat jautrioji birža atsiliepti vertybių kritimu, o spauda knaisiojasi po prezidento sveikatą, lyg tai būtų kažkokia sensacija.

Prezidento spaudos sekretorius aiškino, kad prezidento liga kilo dėl mėlynių pajaus. Prisipažinsime, kad mes jau seniau turėjome įtarimo dėl "pajaus", — visvien mėlynių, obuolių, ananasų ar ko kito, — virškinamumo. Bet tie, kurie pajus mėgsta, gali nurodyti, kad milijonai žmonių pajus kasdien šveičia ir jiems niekas neatsitinka. Todėl panašu, kad ir prezidento liga nepakenks pajų biui...

Vienybė su sąjungininkais

Valstybės sekretorius perėitą savaitę, pasikalbėjime su spaudos atstovais pripažino, kad tarp Amerikos ir jos sąjungininkų dar nėra vieningo sutarimo dėl nusiginklavimo derybų su Sovietų Rusija.

Amerika turi paruošusi eilę pasiūlymų dėl "pirmųjų žingsnių" nusiginklavimo reikalui. Amerikos delegatas pagrindines to pasiūlymo mintis išdėstė ir Rusijos delegatui. Bet Amerika dar nėra susitarusi su savo sąjungininkais dėl jos daromų pasiūlymų. Todėl tarp sąjungininkų kilo nepasitenkinimas, kad Amerika derisi "per jų galvas" su rusais.

Is valstybės sekretoriaus pasisakymo atrodyti, kad Amerika bandys išsiaiškinti

su sąjungininkais ir tik po tokio išsiaiškinimo darys savo pasiūlymus rusams. Sąjungininkai mano, kad nuo tokio aiškinimosi reikėjo ir pradėti, o ne duoti rusams "pagrindines mintis" to pasiūlymo, kurio sąjungininkai dar nespėjo aptarti.

Neutrali Norvegija

Republikonų vadas senate Wm. Knowland padarė pasiūlymą, kad Amerika turėtų sutikti "neutralizuoti" Norvegiją, jei rusai mainais sutiktų atitraukti savo kariuomenę iš Vengrijos.

Dėl tų mainų atsiliepti Norvegija ir pareiškė, jog Norvegijos užsienių politiką kol kas veda ne senatoriai Washington, bet Norvegijos vyriausybė Oslo mieste. Kai kurie Amerikos laikraščiai priminė senatoriui iš Kalifornijos, kad Norvegija nėra Amerikos "satelitas", kuriam galima pasakyti "neutralizuotis" ar ginkluotis, o juo labiau, kuvi galima būtų "mainais" neutralizuoti...

Kada buvo laikas ir progą ką nors Vengrijoje daryti, senatorius Knowland ty-lėjo. Tada ir jis manė, kad nieko nereikia daryti. O dabar, kada pienas palietas ir baigia džiūti, senatorius išsimiegojo.

Likvidavo "tik" 800,000!

Is Kinijos aplinkiniiais kelias praneša apie Mao Tse-tung kalbą pasakytą dar vasario mėnesį šiais metais. Mao giriasi nepaprastu kinų komunistų žmoniškumu, esą kinų komunistai tarp 1949 metų ir 1954 metų "likvidavę" tikait 800,000 žmonių, o po 1954 metų jie iš viso nustoje žmones skersti ir tik išimtinais atsitikimais dar kai ką likviduodavo.

Palyginus su bolševikų skerdynėmis Rusijoje kinų komunistų gali atrodyti "žmoniški", jei jų paduoti likviduotųjų skaičiai yra teisingi. Rusijoje likviduotųjų, konlageriuose laikomųjų, badu numarintų, kalėjimuose užkankintų skaičiai siekia daug milijonų. Atrodo, kad Azija duoda Europai "žmoniškumo" pavyzdį — Azijoje likviduota tik 800,000, bent oficialiai...

Nusiginklavimas

Ar nusiginklavimas rimtai svarstomas Londone, ar tai tik nauja propaganda? Tokį klausimą kelia visi stebėtojai nusiginklavimo derybų, kurios vyksta jau 11 metų. Kol kas tos derybos nepagimdė nė mažiausio peliukščio.

Kadangi pasklido gandai, kad nusiginklavimas dabar jau "rimtai" svarstomas, tai žmonės pradeda nekantrauti, nes ir iš tų rimtų derybų vis dar niekas neišeina. Per 11 metų baikojosi, plepėjo, varė propagandą, melavo, kalbėjo niekus, pūtė dūmus įakis, o dabar staiga pradėjo rimtai kalbėtis! Kas jtiesiems baikoriams, jei jie ir kažin kaip muštųsi į krūtines, kad dabar jie "rimtai" kalba? Atrodo, kad net ir rimčiausių kalbų nebeužtenka, bet reikia kokio nors susitarimo. Bus jis ar ne?

J. D.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Nu, o kaip dabar bus, Maiki? Ar tu vis dar saky-
si, kad stebuklų ant svieto
nėra?

—O kur tėvas juos ma-
tai?

—Turėtum ir tu, vaike,
matyti. Ve, prezidentui Ai-
zenaurui suskauto pilvą
nuo pajaus, ir raidavei nu-
sigando visa Amerika. Na-
jorke beveik visas Wall
streetas sugriuvo.

—Wall streetas nesugriu-
vo, tėve, nes jis ir negali
sugriuti. O jeigu ir sugriu-
tų, tai nebūtų dar stebuklas.

—Bet visgi negali sakyti,
Maiki, kad tokių prajovų
negali būti. Jų yra dabar,
ir buvo seniau. Ve, mano
frentas Zacirka nusipirko
"Keleivio" redakcijoj kny-
gą "Kokius Dievus žmonės
garbino senovėje", tai tenai
radom aprašytą su visais
davadais, kokius stebuklus
seniau darydavo žemaičių
dievas Perkūnas. Ar tu ją
skaitei?

—Skačiau, tėve.

—Nu, tai kodėl tu man
niekad apie tai nepapas-
kojai? Kai Zacirka pradė-
jo ją skaityti, tai mes klau-
sėmės visą dieną, net ir iš-
sigerti užmirsime. Pirmą
aš vis mislydavau, kad se-
novėje mūsų žemaičiai bu-
vo pagony, o dabar suži-
nojai, kad visokių dievų
šventųjų jie turėjo dar dau-
giau, negu mes šiandien tu-
rim. Pasirodo, Maiki, kad
vyriausias jų dievas Praam-
zius ir visą svietą išperėjo,
o Perkūnas darydavo di-
džiausius cūdus. Kai jis
danguje išsižidavo, tai ant
žemės audra pakildavo, za-
vieruka girias išlaužydavo;
o kada jis pradėdavo verk-
ti, tai lietus prapliūdavo,
grybai pradėdavo dygti; o
kada jis nusijuokdavo, ta-
da pasidarydavo gražiausia
pagada. Teisybė, dabar
Perkūnas tokių cūdų jau
nedaro, ba žmonės jau ne-
begarbina jį.

—Kad ir negarbina, tė-
ve, bet lietus vistiek lyja,
ir audros taip pat siaučia,
kaip seniau būdavo. Saulė
irgi šviečia, nežiūrnt artas
dievas juokiasi, ar ne.

—Nu, tai kokių tu darai iš
to išvedimą?

—Išvada iš to yra tokia,
tėve, kad stebuklų nėra. Ka-
seniau žmonėms atro-

dydavo stebuklais, šiandien
tie dalykai mums yra pa-
prasti gamtos reiškiniai.

—Bet kaip tu, vaike, su-
pranti svieto atsiradimą?
Ar jį sutvėrė dabartinis Die-
vas, ar Praamzius išperėjo?

—Kaip aš suprantu, tėve,
pasaulio niekas "netvėrė"
ir "neperėjo". Kiek aš ži-
nu iš fizikos mokslo, ta
medžiaga, kuri sudaro pa-
saulį, yra amžina. Jos ne-
galima nei "sutverti", nei
sunaikinti. Ji tikiai keičia
savo formas. Pavyzdžiui,
šiandien mes matom medį,
kurio prieš keliolika metų
visai nebuvo. Iš kur jis at-
sirado? Jis atsirado iš žė-
mės, vandens, oro ir saulės
spindulių. Visi šitie dalykai
yra medžiaga arba jos da-
lys. Vadinasi, ta medžiaga,
arba jos dalys, pavirto į
medžio formą. Praeis dar
keliolika metų, ir šita for-
ma išnyks. Bet neišnyks pa-
ti medžiaga. Ji pavirs į ki-
tą formą. Gal pasidarys
kitas medis, arba gal išaugs
kopūstas. Jeigu tą kopūstą
suės ožys, tai tą medžiagą
matysime jau ožio formoje.
Jeigu tėvas tą ožį papiausi
ir suvalgys, tai ožio vietoj
matysime jau datvą ge-
nerolą. Taip keičiasi me-
džiagos formos, tėve.

—Stap, Maiki! Už tokią
šnektą gali gauti per mar-
mūžę!

—Nepyk, tėve, nes pats
norėjai žinoti, kaip aš su-
prantu pasaulio atsiradimą.
Dėl to aš ir paaiškinu, kad
pasaulis negali nei atsiras-
ti, nei išnykti; jis yra am-
žinas ir amžinai keičia sa-
vo formas.

—Vadinasi, tu nepripa-
žįsti jokių stebuklų, ar
taip?

—Nepripažįstu, tėve.

—Orait, tai pasakyk ta-
da, kodėl Amerika visada
nusigąsta, kai tik presiden-
tui sušira katras nors galas?

—Bet kodėl ji nenusigąs-
ta, kai tau, tėve, kas nors
sušira?

—Aš, Maiki, ir pats ne-
galiu suprasti, kodėl gzie-
ties nieko nerašo, kada man
gumbas pakyla; bet kai
prezidentas sustena, tai pa-
sidaro didžiausias ermyda-
ris. Ar tu gali išfigeriuot,
kodėl taip yra? Juk jis turi
tik vieną dūšią, taip kaip

ir aš.

Branduolinės bombos pavojus

Gyvename branduolinių
ginklų ženkle. Tai didelis
ir pavojingas ginklas. Sako-
ma, kad dviejų atominių
bombų pakako tekantios
saulės šilumai ir dieviškajam
imperatorui paklupdyti.
Palyginus su šiuo dienų bran-
duolinėmis bombomis, anos
bombos buvo gana mažos.
O be to, atominės bombos
nebuvo specialiai numestos
į karinius taikinius. Bet pa-
sekmes buvo milžiniškos ir
baisingos.

Vandenilio bombos kare
dar nebuvo panaudotos. Jos
tik šiaip nuolat bandomos
dviejų didžiųjų pasaulio jė-
gų. Šiuo metu dar viena
valstybė ją išsprogdino
(Anglija). Nors tos bombos
yra tik mėginamos, jau pa-
sigrista daug balsų, kad jos
ir šiuo metu esančios pavo-
jingos žmonijai ir ateinan-
čioms kartoms. Prie šių bal-
sų prisideda nemaža rimtų
mokslininkų, k. a. grupė vo-
kiečių fizikų su keleta No-
belių premijos laureatų. Jų
tarpe buvo ir vienas atomo
skaldymo pradininkų pro-
fesorius Otto Hahn. Politi-
kai užgincijo šį pavojaus
įspėjimą pavadindami tai
"partinė politika".

Kitas svarbus įspėjimas
apie pavojų visai žmonijai
toliau mėginant branduoli-
nes bombas buvo padary-
tas Nobelio taikos premiji-
ninko, garsaus gydytojo Af-
rikos džiunglės, filosofo ir
muziko Dr. Albert Schweit-
zer. Jo įspėjimas nuskam-
bėjo oro bangomis penkias-
dešimtyje kraštų balandžio
pabaigoje. Daktaro Schweit-
zer transliacijos tekstas, at-
rodo, buvo kruopščiai pa-
ruoštas. Jame konkrečiai iš-
dėstomi tie pavojai susiję
su išsprogdytu vandenilio
bombų mažomis radioakty-
viomis dalelėmis. Išsprogdi-
nus branduolinę bombą, tos
radioaktyvios dulkės plau-
kia aukštai atmosferoje. Ne-
trukus sunkesnės dulės
pradedą kristi žemyn, o vė-
liau ir lengvesnės. Bet pa-
gal įvairius apskaičiavimus
turės praieiti apie 30-40 me-
tų, kol dulkės iš branduoli-
nių bombų sprogdinimų vi-
sai pranyks iš atmosferos.
Kiekvienas lietus, sniegas
atneša jų dalį su pavojingu
spinduliavimu. Ypatingai
pavojingos yra stroncijaus

90 ir kobalto 60 dulkės, nes
jos yra stipriai radioakty-
vios ir turi ilgą amžių. Pra-
ma, kad dviejų atominių
šių dulkių mus pasiekia ge-
siant radioaktyvų vandenį
ar valgant radioaktyvų mai-
stą. Sakoma, kad po sprog-
dinimų Bikini salose, Ra-
mijame vandenynė ir Sibi-
re, kai kada lietus vanduo
Japonijoje buvo netinka-
mas gerti dėl radioaktyvu-
mės. Bet ne vien tik iš Ja-
ponijos tokie pranešimai at-
ėjo. Daugelyje pasaulio
kraštų vanduo buvo užkre-
stas radioaktyviomis nuosė-
domis ir netinkamas gerti.

Kai toks vanduo susige-
ria į žemę, auganti ant jos
žolė tampa radioaktyvia.
Raguočiai esdami tokią žo-
lę gauna šią pragaistą
radiaciją, kuri su gyvulių
pienu ir mėsa ateina ir į
žmogaus kūną.

Dar kitas pavojingas ra-
dioaktyvaus vandens šaltis
yra atominės energijos
ir panašūs fabrikai. Kaip
pavyzdys nurodoma Colum-
bia upė prie Hanfordo ato-
minių fabriku. Tiesa, tos
upės vanduo nėra reikšmin-
gai radioaktyvus. Upės
planktono (gyvių) radioak-
tyvumas buvo 2,000 kartų
aukštesnis; ančių, kurios ē-
dė šį planktoną, 40,000 kar-
tų aukštesnis; žuvų — 150,-
000 kartų aukštesnis. 500,-
000 kartų didesnį radioak-
tyvumą nei upės vanduo tu-
rėjo kregždžių jaunikliai,
maitinami tėvų sugautais
upėje vabzdžiais. Bendrai,
vandeninių paukščių kiau-
šinių tryniai — vieną milijoną
kartų aukščiau.

Atominės radiacijos pa-
dariniai žmogaus kūne yra
panašūs į per didelį ar per
ilgą švitinimą Rentgeno
spinduliais. Jie sukelia
kraujo vėžį. Dr. Schweitzer
nurodo japonų žvejų pavyz-
dį. Bet ne tik šių dienų
žmonija, bet ir ateinančios
kartos yra pavojingai. Lyti-
nės ląstelės yra labai jaut-
rios radiacijai. O šių ląste-
lių sužalojimas pilnai pasi-
reikš palikuonyse tik po ko-
kių 100 ar 200 metų. Kiek-
vienas atominės radiacijos
padidėjimas sprogdinant
vandenilio bombas, Dr.
Schweitzer'io yra palygini-
mas su visos žmonijos ka-
tastrofa, kuri bet koku bū-
du turėtų būti išvengta.

Po šio Dr. Schweitzer at-
sišaukimo, katalikų bažny-
šios galva — popiežius pa-
kartotinai įspėjo apie "lenk-
tynes mirtin". Jis tai pada-
rė savo notoje Japonijos
valdžiai per Dr. Matsushita.
Šis specialus japonų atsto-
vas buvo pasiūstas į JAV ir
Londoną ryšium su tada
ruošiamu britų branduoli-
nės bombos sprogdinimu
Ramijame vandenynė. (Ja-
ponai darė daug žygių, ne
tik užsienyje, bet ir pačioj
Japonijoje, kad britai nemė-
gintų savo bombos. Apie
5,000 studentų demonstravę
prie Tokyo britų ambas-
ados. Bet angliai klausia, kiek
žmonių demonstravo mėne-
sį atgal prie sovietų amba-
sados, kai rusai Sibire
sprogdino savo bombas. Sa-
koma, kad tebuve apie tu-
ziną budistų vienuolių, ku-
rie protestavę. Japonų stu-
dentų protestas buvo tik-
riausia parentas gerų inten-
cijų, bet pavėluotas ir kai-
kurių stebėtojų tuo būdu
palaikytas bolševikų linijos

—Dūšia neturi su tuo nie-
ko bendra, tėve.

—Nu, tai kas turi?

—Doleris.

—O ką doleris gali turė-
ti?

—Doleris, tėve, valdo
Ameriką. Bet doleriui ge-
rai sekasi tik tada, kai pre-
zidentas remia stambaus
biznio reikšus. Dabartinis
prezidentas tam bizniui yra
labai palankus. Jeigu jis
numirtų, tas biznis netektų
rėmėjo. Todėl kapitalistai
ir nusigąsta, kada jis su-
serga. Kai anądien jis sunė-
galavo, spekuliantai šoko
pardavinėti biznio korpo-
racijų šėrus New Yorko bir-
žoj. Wall streetas New Yor-
ke yra Amerikos kapitalų
centras; todėl tenai ir pasi-
darė nusigandusių speku-
liantų sumišimas.

—Tai sakai, kad čia ne-
buvo joks stebuklas, o tik
dykduonių išgąstis?

—Vien tik tas, ir niekas
daugiau, tėve.

—Okei, Maik, dabar jau
ir aš daugiau apie šitą biz-
nį žinosi.

propaganda).

Dr. Willard F. Libby, ato-
minės energijos komisijos
narys, atsakė į Dr. Schweit-
zer atsišaukimą. Pagrindinė
Dr. Libby mintis, kad ra-
diacija iš atominių ginklų
esanti maža, palyginus su
natūralia radiacija gamtoj.
Beto, Dr. Libby sakė, kad
nesą jokių davinų, jog
dirbtinė radiacija pasiek-
sianti pavojingą lygį, jei
branduolinės bombos bus
mėginamos ateityje tuo pa-
čiu tempu, kaip iki šiol. Dr.
Libby yra optimistas dėl ge-
nų mutacijos radiacijos įta-
koje. Atominė radiacija pa-
didinsianti šias tik dviem
dešimtosiom 1 procento pri-
leidžiant, kad 10% sponta-
niškų mutacijų atsitinka na-
tūralios energijos įtakoje.
Ši nuomonė nėra bendra vi-
siems paveldėjimo mokslo
specialistams (genetistams).
Dėl stroncijaus 90 pavojin-
gų, kaulų vėžį ir mirtį ne-
šančių, nuosėdų, šis valsty-
binę įstaigą atstovaujantis
mokslininkas mano, kad iki
šiol suaugę žmonės tegavo
vieną penkiašimtąją "reko-
menduotos leidžiamos" kon-
centracijos. Tuo tarpu vai-
kai tegavę tik vieną dešim-
tąją. Daugiausia stroncijaus
90 gaunama geriant pieną.
Dr. Libby nesutiko su nuo-
mone, kad stroncijus 90
prisidės prie kaulų ir krau-
jo vėžio (leukemijos) atve-
jų padidėjimo.

Nepraėjus nė mėnesiui
laiko po šio Dr. Libby atsa-
kymo (o tai būta kalbos
Amerikos fizikų suvažiavi-
me, kuriamė jis statistika
bandė įrodyti, kad pavojus
dėl branduolinių bombų
mėginimo visai negresia
žmonijai. Ši kalba turėjusi
"pastiprinti" jo Dr. Schweit-
zer pasiūstą laišką), pasi-
rodė spaudoje žinios, kad
Amerikos mokslininkų da-
viniai sugriauna J. V. ato-
minės energijos komisijos
apskaičiavimus dėl radioak-
tyvių nuosėdų pavojaus.
Nauji daviniai rodą, kad
kai kuriose vietose esama
daugiau pavojaus, nei pir-
miau tikėtasi. Šie faktai bu-
vo surinkti J. V. oro biuro
ir bus panaudoti liudijimui
per kongresinio komiteto
tyrinėjimą apie atomines
nuosėdas. (Kai šios eilutės
bus spaudoje, kongresinis
komitetas jau bus pradėjęs
savo darbą). Kai kurios
J. A. V. dalys, ypatingai
šiaurinių valstybių grupė,
gauna ir ateityje gaus stron-
cijaus 90 nuo dviejų iki tri-
jų kartų daugiau, kaip pie-
tinės valstybės. Stroncijaus
90 nuosėdų susidarymas yra
daug painesnis, nei pirmiau
atominės energijos komisi-
jos galvota. Dr. Libby kaip
tik buvo tos nuomonės, kad
atominė radiacija iškrenta
vienodai ant žemės kamuo-
lio po branduolinio bombų
mėginimo. Kitas svarbus
veiksny yra kalcijaus kie-
kis dirvoje. Kalcijus yra
panašus į stroncijų. Ten,
kur nedaug dirvoje yra kal-
cijaus, stroncijus yra grei-
čiau sugiriamas tokiom žė-
mėn. Abu šie veiksniai su-
daro pagrindą skirtingai
stroncijaus 90 koncentraci-
jai. 1956 m. spalio mėn. 8-
13 d.d. tirta žemė įvairiose
vietose davė šiuos davinius:
matuojamas milicurių vien-
netu vienoje kvadratinėje
mylioje. Detroitė—28; Des
Moines—30; Binghamton,
N. Y.—23; Rapid City, S.
D.—33; Seattle—27; New
York City—26. Mažiau pie-
tinės dalyse: Atlanta—18;
Jacksonville—11; New Or-

KAS BUVO IR KAS BĖRA

Vincent Ignatowski iš Baltimorės, Md. (kairė), rodo
savo fotografiją, kada jis svėrė 395 svarus. Jo siuvė-
jas, išmatavęs jo liemenį, rado, kad seniau jis buvo
72 colių, o dabar tik 36. Visa tas įvyko jam gulint
ligoninėj ir valgant mažo kaloringumo maistą, ypač
daug rauginų agurkų.

leans—11. Taip pat Los An-
geles turėjo tik 11.

Šie duomenys yra dar
daug žemiau, kaip AEK nu-
statytas pavojaus lygis, bet
jie sumaišo pranašavimus
apie saugumą ateityje. Dr.
Libby apskaičiavo, kad 30
milicurių per vieną kvad-
ratinę mylią suteiks vaikui
1% leidžiamos dozės. Bet
jo apskaičiavimai yra ginči-
jami kai kurių, ne atominės
energijos k-jos, mokslininkų.
Pavyzdžiui, Nobelio
premiininkas Linus Paul-
ing yra tos nuomonės, kad
kiekvienas stroncijaus padidė-
jimas atneša daugiau su-
sigrimų vėžiui.

Kad branduolinės bom-
bos prisidės prie kaulų vė-
žio skaičiaus padidėjimo,
sutinka ir britų atominių
mokslininkų sąjunga. Jų
komitetas padarė išvadą,
kad vienas žmogus iš 50,-
000 bus stroncijaus kauluo-
se auka. Tokiame Londone
tai sudarys apie 200 nena-
tūralaus kaulų vėžio atve-
jų. Gal statistika ir nėra
visai tikslė. Dar tikrai neži-
noma, ar vėžio atsiradimas
kauluose yra tiesioginiai
proporcingas ten gulčiančiam
stroncijaus 90 kiekiui. Bet
žinoma, kad bežaidžiant su
ugnimi, kas nors turėtų nu-
degti. O atominė radiacija
klastingesnė už matomą
liepsną — žaidimas turėtų
būti labai atsargus. Dar
praeis nemaža laiko, kol te-
orijos bus patvirtintos ar
atmestos.

Gyd. VI. K.

PRAŠAU ŽINIŲ APIE LIE- TUVIŲ LAISVAMANIŲ DRAUGIJAS

Lietuvių Laisvamanių Su-
sivienijimą, Liet. Laisvama-
nių Federaciją, Liet. Laisv.
Sąjungą, Amerikos Lietu-
vių Laisv. Etinės Kultūros
Draugiją ir Laisvamanių
Etinės Kultūros Draugiją,
kuri veikė Lietuvoje. O ka-
dangi šitos žinios reikalin-
gos Lietuvių Enciklopedijai,
tai jos turi būti tikros, trump-
pos ir aiškos, būtent: ka-
da ir kieno draugija įkurta,
kaip ilgai veikė, kiek turė-
ta kuopų ir narių, kokie
laikraščiai buvo leisti, kas
apskritai veikta, kas kurio
metu vadovavo.

Apie pirmąsias 4 draugi-
jas prašau žinių iš senųjų
Amerikos lietuvių, o apie
5-tąją iš naujųjų. Žinias
prašau siųsti ne vėliau lie-
pos mėn. 15-tos d. Tik ne-
patingėkite jų atsiųsti, kad
paskui nereiktų "rūgėti",
kam Liet. Enciklopedija
pamiršo lietuvių laisvama-

UNIŲ VADŲ ALGOS

Senatorius Bridges surin-
ko faktus ir pristatė Senato
komisijai raportą, kuris pa-
rodo, kiek kurie unių va-
dai ima algos. Raportas ap-
ima 146 unių ir parodo,
kad kai kurie jų viršininkai
ima per metus iki \$65,000
algos.

Stai keletas pavyzdžių:
Geležinkelių ir garlaivių
tarnautojų unių vadas
Harrison ima \$60,000 algos
ir apie \$5,000 išlaidoms.
Mašinistų unių pirmi-
ninkas Maloney ima \$55,-
000 algos ir \$5,000 išlai-
doms.

Vėžikų unių bosas Beck
1950 metais paėmė \$50,000
algos ir \$9,194.50 "priedui".
Kiek jis ėmė dabar, jau ne-
ra žinių.
Angliakasių unių vadas
John L. Lewis ima \$55,000.
Draudimo bendrovių tar-
nautojų unių pirm. Lyons,
\$41,650.

Dailydžių unių Hutche-
son, \$34,800 algos ir \$2,555
priedo.
Mūrininkų unių prezi-
dentas Bates, \$30,000 algos
ir nepasakytą sumą išlai-
doms.

Molio nešiotojų ir papra-
stų statybos juodadarbių
unių vadas Moraschi ima
\$39,000.

Mėsininkų unių vadas
Jimerson, \$20,000 algos ir
\$12,400 "ekspensams".

Namų dazytojų ir popie-
riutojų unių vadas Raf-
tery gauna \$17,600 algos,
\$4,000 išlaidoms ir \$9,320
priedo.

Tinko ir cemento darbi-
ninkų unių viršininkas
Rooney 1956 metais paėmė
\$22,600 algos ir \$9,327 iš-
laidoms.

Svinių (plumberių) uni-
jos vadas Schoeman 1956
m. paėmė iš viso \$35,302.
Spaustuvininkų unių pre-
zidentas Dunwoody, \$28,440.
Skardos darbininkų uni-
jos vadas Byron, \$37,523.

Plieno darbininkų unių
McDonald, \$40,000.

Auto darbininkų unių
Walter Reuther, \$22,000 ir
\$6,000 išlaidoms.

Senato komisija, kuri da-
bar tyrinėja unių korupci-
ją, užbaigus darbą, kaip ro-
dos, siūlys Kongresui pri-
imti įstatymą unių išdams
kontroliuoti, kad viršini-
kai negalėtų be jokio saiko
naudotis darbininkų sudė-
tais pinigais.

M.

Su tikra pagarba
Dr. Alg Margeria
322 S. Halsted St.
Chicago 8, Illinois

MOTERŲ SKYRIUS

Mišriosios vedybos

Sį kartą noriu paliesti mišrių vedybų klausimą. Galvoje turiu ne skirtingų tautų, bet įvairių tikybų jaunuosius.

Katalikų bažnyčia ir tuo požiūriu yra labai griežta. Jos kunigai sako, kad jie tik tada tegali sutuokti, pa-vyždžiui, katalikę su pro-testonu, jei vyras sutinka pereiti į katalikų tikėjimą arba bent pasirašo, kad jis netrukdyt žmonai vykdyti katalikės pareigų, kad jų vaikai bus katalikai, kad jis nesiskirt nuo savo žmo-nos ir dirbtinėmis priemo-nėmis nekontroliuos gimdy-mų.

Protestantų bažnyčia nėra tokia griežta. Ji leidžia tuoktis įvairių tikybų as-menims, bet pataria prieš jungtuves rimtai pasvarstyti tuos klausimus, kurie vė-liau kils tik dėlto, kad jau-nieji yra įvairių tikybų. Ir protestantų kunigai pataria geriau tuoktis vienos tiky-bos asmenims.

Statistika rodo, kad jei abu tėvai yra protestantai, tai jų vaikų 63% lanko bažnyčią. Jei tėvai abu ka-talikai, tai 92% vaikų pa-lanko ryšius su bažnyčia. Gi jei vienas tėvų yra katali-kas, antras protestantas, tai

tokių vaikų tik 34% lanko tik ar kitą bažnyčią. Šitas rodo, kad mišrios šeimos gadina kunigų biznį.

Statistika taipgi rodo, kad ir skrybų mišriose šeimose yra daugiau.

Zodžiu, mišrios šeimos ke-lia daug klausimų. Nema-nau, kad kunigams pavyktų sukontroliuoti mišrias sei-mas, nes šiandien jaunimas sueina mokyklose, klubuose, įvairiuose pobūviuose. Jie ten įsimyli, vėliau susituo-kia visai nemastydami apie rytojų, jo iškelimus klau-simus. Čia galėtų tėvai išma-žų dienų aiškinti vaikams mišriose šeimose kilstančius klausimus, kurie įneša daug nesusipratimų.

Tikiu, kad tuo klausimu pasisakys ir kitos "Kelei-vio" skaitytojos ir skaityto-jai.

Ona B. Kubilienė

TAUTINĖ STOVYKLA

Kas ketvirti metai Ame-rikos skautų organizacija rengia tautinę stovyklą. Šiais metais vyksta ketvir-toji Amerikos tautinė sto-vykla Valley Forge, Pa., į kurią suplauks virš 50,000 skautų. Tikimasi, kad šią stovyklą aplankys labai di-delis skaičius svečių.

Lietuvių skautai gavo pro-gos į minėtą stovyklą pa-siūsti savo reprezentacinį vienietį iš 8 berniukų, kurie turės progos išgarsinti Lie-tuvos vardą.

Stovykloje pirmą kartą lietuviai bus pilnoje savo uniformoje, be to bus įren-gtas lietuviškas darželis, bus atidaryta lietuvių liaudies meno paroda. Skautai pa-šoks lietuviškus liaudies šo-kius, padainuos tautines daineles.

Ir vėl Lietuvos vardas nu-skambės Amerikos laikraš-čiuose ir filmuose, vėl pa-sauliui bus priminta mūsų tautos nelaimė; parodyta lietuvių liaudies menas bei tradicijos. Be abejo tokia kelionė surišta su didelėm išlaidom (apie \$1,200). Bet jautrioji visuomenė aukojo ir tebeaukvoja šiam svar-biam reikalui ir to dėl be-trūksta apie \$200. Veikiai skautų svajonė virst tikro-ve! Būtų labai gerai, jei at-sirastų lietuvių liaudies me-no parodos eksponatų au-kotojų.

Skautai vyksta: R. Zi-

JOS SUSITAIKĖ

Elza Maxwell (dešinė), žurnalistė, kuri yra gana tur-tinga ir žinoma savo puošniais pokyliais, dėl kažkokių moteriškų plepalų buvo susipykusi su Windsorso kuni-gaikišiene, bet buvusiame Anglijos karaliui, dabar Windsorso kunigaikščiui, ir jo žmonai minint Paryžiu-jų savo vedybinio gyvenimo 20 metų sukaktį, susitai-kė.

SIENAPJŪTYJE

Aukso miglos supa tylą—

Užu šilo saulė kyla...

Žengia vyras paskui vyrą...

Ryto perlai žemėn byra...

Žolė žalia, žolė jauna

Zvangios dalgės žvangiai pjauna...

Lenkit galvas pievų gelės,—

Eina jaunos grėbėjėlės...

—Padėk, Dieve! — Ačiū, ačiū!..

Pradalgėlių kaip gyvačių...

Dalgė dalgė mostais varo—

Tiesias baras šalia baro...

Saulė žėri, spindi ramos...

Braido pievą kojos basos...

Čeža, šlama, žvanga, tyška

Žalių pievų ir už miško...

Petras Vaičiūnas

džiūnas, G. Čepas, F. Ma-tonis, V. Gailiūnas, V. Ged-mintas, A. Garsys, A. Sin-kys, B. Banaitis. Vienetui vadovaus M. Manomaitis.

Skautai parengiamojon stovyklon išvyksta liepos 7 d. 9 val. ryto nuo savo Bu-klo durų So. Bostone, o lie-pos 11 d. 5:30 ryto auto-busais išvyksta į Valley Forge ir apsigyvens 28 sek-cijoj. Iš stovyklos sugrįš lie-pos 20 d. apie 10 val. ryto į Camp Sayer, Milton.

UŽSAKĖ "KELEIVĮ" DOVANŲ

J. Yokubaitis iš Water-town, Conn., užsakė dova-nų laikraštį ir kalendorių savo seseriai ir jos vyrui Jurgiui ir Teofilui Bosams iš Fresno, Calif.

Mr. A. Perrey, Chicago, Ill., atnaujino prenumeratą metams R. Vanagačiui, Vo-kietijoje.

Tėvų dienos proga Mrs. R. N. Partridge iš Keene, N. H., atnaujino "Keleivio" prenumeratą savo tėvui J. Tamulioniui iš Nashua, N. H.

MOTINŲ VARGAI LENKIOJE

"Nowy Swiat" lenkų lai-kraštis New Yorke rašo, kad Silezijos darbininkų są-junga pareiškė protestą prieš vertimą neščių moterų dirbti anglių kasyklose. To laikraščio žiniomis, Silezijos moterys, būdamos neš-čios ir dirbdamos anglių kasyklose, naikina savo sveikatą ir 20% tokių mo-terų gimdo prieš laiką.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-trčio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausių valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvai-rius pyragus ir ruošti gerimus. Knygoje įdėta viso-kių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduo-dama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji pa-rašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar primam. Užsakymur ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

SKAITYTOJŲ BALSAS

Sumaišoma

Iš Lietuvos į Ameriką atke-liavusieji Rusijos carų laikais kiti mėgsta sakyti ne Lietuva, bet kraujus, o pats sakytojas pasivadina krajavas. Gi iš tik-rybių ir Rusijos carų laikais mū-sų žmonės Lietuvą vadindavo ir tebevadina tik Lietuva, net ir rusai su lenkais sakydavo ir tebesako na Litvie, litovecy, lit-vini, — suprasd — Lietuvoje, lietuviai, o vokiečiai sako Lit-tauen, Litauer — Lietuva, lie-tuviai. Rusų žodis kraj lietu-viškai yra kraštas, šalis. Tai ir nėra reikalo Lietuvos vadinti krajom. Tėra Lietuva, Lietu-vo valstybė, Lietuvos kraštas, Lietuvos šalis, Lietuvos žemė, o lietuvių tautos žmogus, se-nas ar jaunas, tėra lietuvis, nors jis ir būtų Amerikos, Ru-sijos, Japonijos, Turkijos ar kokios kitos valstybės pilietis.

Tik rusai norėdami greičiau Lietuvą surusinti buvo išbrau-kę iš žemėlapių Lietuvos var-dą ir lietuvių ir dalį gudų gy-venama plotą pavadino Sievero "Zapadnij kraj".

Kaimynas

PIPIRŲ ŽEMĖ

Pipirų žemė kitkart juo-komis lietuviai vadindavo Sibirą. "Caras ji ištremė į pipirų žemę", — suprasd, į kažkur žiaurėmis sąlygo-mis gyventi, į Sibirą. Dab-ir į ten žmones tremia jau kiti carai — sovietiniai ko-misarai.

PRIES 50 METŲ

1907 metais Zakapanės kurorte, Karpatų kalnyne, Lenkijoje, kur džiovą gydė-si, mirė nuosirdus ir didelis mūsų rašytojas anykštėnas Jonas Biliūnas, gimęs 1879 metais.

Naujausios knygos

ANGLŲ LIETUVIŲ KALBŲ 20-DYNAS. Apie 20,000 žodžių, 368 psl., redagavo V. Baravykas. Kieti viršeliai. Kaina \$4.00

NEMUNO SŪNĖS, parašė An-drius Vaičekas. Įdomus roma-nas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo. Įdomiai at-vaizduotas tas įvykis, apie kurį dabar mažai kalbama. Pirmą dalis 230 psl. kaina \$3.00.

NEMUNO SŪNĖS antroji da-lis, 426 psl. \$4.00.

DANTYS, Ju Priežiūra, Svei-kata ir Grožis. Parašė dr. An-tanas Gussen-Gustainis. Knyga gerai pavaizduoja, kaip dantų priežiūra palaiko kūno sveika-tą. 190 psl., kieti viršeliai, kaina \$4.00

BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS, vertė St. Vainoras ir V. Civi-nskas. 15 įdomiausių pasakų iš visame pasaulyje žinomų Brolių Grimų raštų. Pulki dovana vai-kams. \$3.00.

ZEMĖ DEGA, parašė Jurgis So-veckas. Atsiminimai iš 1935-1945 metų, kuriuos autorius, rašytojas ir diplomatas, pralei-to Prancūzijoje, prie Italijos sie-nos. I-a dalis 453 psl. \$4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė Ieva Simonaitė. Įdomus ro-manas iš Mažosios Lietuvos gy-venimo ir Klaipėdos atvadavi-mo. 228 psl., kaina \$2.50.

JORININKO SINDEAD NUO-TYKIAI. Nepaprasti, kaip jie surašyti knygoje "Tūkstantis ir viena naktis". Iliustruota, pulki dovana jaunimui. psl 108, kaina \$2.00.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

"Keleivis"

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

G. PETKEVICAITĖ-BITĖ

Nebe pirmas

(Tęsinys)

Bet prigimimo ramumas neįstengė nuraminti vidu-jinės vaikinų kovos. Ji draskė jaunikačiui krūtine, su-braižėjo aukštą, baltą kaktą giliomis raukšlėmis ir pri-pildė visas jo gyslas tarytum ugnimi. Valandomis jo suspaustos lūpos sudrebėdavo, tarytum nebegalėdamos sulaikyti visų tų sopulių, kurie netilpo krūtinėj. Tai gi-lus nuliudimas, tai rūstumas, tai pasigailėjimas spindė-jo jaunikačio akyse, tik nusiminimas nē ant valandėlės jose neapsireiškė. Kartais per visą silpną, nesuaugusį jo kūną pereinavo jo sopuliai, bet galva vis buvo pa-kelta, ir tvirtumas nē ant valandos negeso akyse—ma-tyt, kad tam vaikui netrūksta drąsumo stoti į kovą, nors ir su sunkiausiomis gyvenimo sąlygomis.

Jau saulė leidosi ir dengė rausvu šydu laukus ir pievas. Jos paskutiniai spinduliai apšvietė jaunikačio galvą, žvilgtelėjo į jo plačiai atidarytas, liūdnas akis, atsimušę stikluose šventųjų paveikslų, kabančių ant sie-nos, bet nepažadino vaikiną iš slėgiančių minčių.

Jo mintis išblaskė moteriškę, įėjusi į tą kambarį. —Ko tu čia taip sėdi vienas užsidaręs? Kodėl neini savo drabužius susidėti?.. Aš tuoj ugnį kursiu, vaka-rienę virsiu, išvirsiu ir jums mėsos kelionei.

Staiga pažadintas iš minčių, jaunikačias sudrebėjo, pamazū atsigrižo ir, atkreipdamas į motiną akis, pratarė: —Nereik, mama, man mėsos kelionei... aš neva-žiuosiu... bent į seminariją nevažiuosiu...

Motinos rankos nusviro, raukšlėtas jos veidas isti-so, lūpos prasivėrė... Sūnaus atsiliepiamas taip ją už-gavo, kad ji nebegalėjo nė žodžio pratariti.

Jaunikačias prisiartinio prie motinos, paėmė jos raukšlėtą, juodą ranką ir susigraudinęs bučiavo ją:

—Mama, tik nenusimink taip labai!... Tikek ma— aš paliksiu visuomet doru žmogumi! Tikek, kad aš jus myliu... Ma baisiai sunku buvo tą pasakyti, bet aš... kitaip negaliu...

Tie žodžiai da labiau užgavo motiną. Iš piktumo ji ištraukė savo ranką,—neleido jos bučiuot: atsitraukė nuo sūnaus ir sušuko piktų balsu:

—Tu nesvajok!... Tu niekų nezaunyk!... Ar nuo tavęs Dievas atstojo?..

Piktumas ir išgastis matyt buvo jos akyse. Sūnus nesitikėjo, kad motina taip prakalbėtų į jį.

Jis jai į ranką norėjo bučiuot, prieš ją nusilenkti, o ji ant jo rėkė piktų balsu! Sūnus pakėlė nusvirusią galvą ir pradėjo gailiai aiškinti:

—Mama, juk ne vienas kelias tarnauti žmonėms! Visi kunigais negali būti... Reikia ir daktarų, ir visokių amatininkų...

Bet motina negirdėjo jo žodžių: žiūrėjo į savo vaiką plačiai išplėtomis akimis, visa baimės ir piktumo perimta.

—Tu tylėk! Tu ma neprieštarauk! Tu mane grei-čiau grabe pamatysi, o ne aš tave ne... ne kunigu!..

Perdaug sunku jai buvo ištarti tą, ką ji tik sapne pamąčiusi pabudavo ir bijojo atsiminti. Dabar, išgir-dusi iš savo vaiko lūpų tokių balsų išpažinimą, pati neži-nojo, kas jai pasidarė. Piktumas ir baimė šiek tiek at-lyžo, bet širdį suėmė toksai skausmas, nuo kurio galva degė, ašaros stovėjo akyse, ir pikti nemielasirdingi žo-džiai plūdo iš burnos.

—Jeigu tu manęs neklausysi, tai neregėk per ma-no ašaras laimės savo gyvenime!...

Jaunikačias da labiau pabalo ir, visas drebėdamas, pusbalsiai prašė:

—Mama, mama, kam taip...

Prasivėrė durys, ir sunkiai žengdamas įėjo pats Budris, tvirtas da vyras, bet truputį jau prazilęs.

—Kas gi čia pasidarė? Iš lauko sugrįžau, o va-karienė da nekaista.

Negaudamas atsakymo, negalėjo suprasti jis, kas atsitiko; tik žiūrėjo nekantriai tai į pačią, tai į sūnų gimnazistą, tai į trejetą jaunesniųjų vaikų, kurie kartu su juo įėjo į grįdį. Visi stovėjo nesijudindami, tik motina šluostė priekyščia ašarose paplūdusį veidą. Tėvo akys jau ėmė piktumo žaibus mėtyt, o halse skambėjo didelis rūstumas.

—Ar jus kas pagadino? Ko stovite, kaip sužavėti? Ko tu, motin, žlembi?

Visi tylėjo, tik buvo girdėtis trijų sujudintų žmo-nių kvėpavimas. Toj trumpoj valandoj sūnus, žvilgte-rėjęs į įpykusį, rūstų tėvą, suprato, jog jis pasiryžo va-ryti kovą ne vien sūnaus su tėvu, bet tą seną, niekad neužbaigiamą kovą šviesos su tamsybe, proto pajėgų su medegiška milžiniška spēka, kuri tvirtai gyvuoja paskendusioj tamsybėse minioj. Jaunikačias troško pa-veikti tas tamsybes; kietos suspaustos tėvo kumščios naikino visą viltį. Supratęs savo silpnumą, jaunikačias pajuto begalinį širdies skausmą, bet, atsiminęs savo pareigą, pašoko ir, atsistojęs tarp tėvo ir motinos, pra-tarė alsiu ir kimu balsu:

—Pasakiau motinai, kad nevažiuosiu į seminariją...

(Bus daugiau)

JAM PASISEKĖ

Buvęs Amerikos karys M. Dicoito įsimylėjo Vokietij-oje gyvenančią lenkaitę ir sa-usio mėnesį ją vedė, bet turėjo daug kėblumų dėl jos įleidimo į Ameriką. Pa-galiau jis visas klūtis nu-galėjo ir ja ant rankų įne-sa į savo namus Medford, Mass.

Mamylė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio pro-ga užrašiau jai "Keleivį". Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, la-bai gera! Kad visos dukre-lės būtų tokios geros ir sa-vo mamytėms užrašytų "Ke-leivį". Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriu-jė, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka "Keleivis" — ačiū, dukrelė, ačiū!"

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų ma-mytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

ESTIJA IR KITUS KRASTUS

Vietinės Žinios

Skautų tėvų gegužinė

Lietuvių Skautų Tėvų Komitetas birželio 23 d. Romuvos parke Brocktone rengia jaunimui linksnų gegužinę. Joje bus ne tik gera muzika, gausus bufetas, įdomi programa, bet ir daug gerų laimėjimų.

Ten bus gera proga susitikti tėvams, skautų rėmėjams ir jaunimo bičiuliams ir smagiai laiką praleisti. Autobusai nuo So. Bostono Lietuvių Dr. Jos nuveš už \$1.50.

Naujas tomas

Lietuvių Enciklopedijos XI tomas baigtas spausdinti ir birželio pabaigoje bus siunčiamas prenumeratoriams, kurie bus už jį sumokėję. Jį redagavo prof. J. Puzinas.

Bostonas mažėja

Bostono policijos duomenimis Bostone per 10 m. suaugusių skaičius sumažėjo 50,000 galvų. 1947 m. sausio 1 d. Bostone buvo suaugusių (pradedant 20 metų) vyrų ir moterų 551,145, o 1956 metų sausio 1 d. tik 501,671. Tame skaičiuje moterų 268,902 ir vyrų 232,769.

Dr. Matulionis atostogauja

Daktaras Balys Matulionis (Wallum Lake, R. I.) nuo birželio 22 d. iki liepos 8 d. išvyksta atostogų. Jų metu jis žada būti Jaunimo kongrese ir šokių šventėje Chicagoje, ten aplankyti savo dukterį ir draugus bei bičiulius. Jis be to numato užsukti į Clevelandą ir Kanadą.

Prof. I. Končius išsisi pas sūnų

Prof. Ignas Končius po sunkios operacijos išsisi pas savo sūnų Liūdą (South St., Middlebury, Conn.), kuris dirba Amerikos skautų organizacijoje. Profesorius žada ten pabūti kelias savaites.

LAISVĖS VARPO NAUJAS ADRESAS:

Dabartinis Laisvės Varpo radijo vedėjo adresas yra toks: P. Višcinis, 47 Banks St., Brockton 18, Mass., tel. JU 6-7209.

Tautų vestifalis

Kaip kasmet, ir šiemet birželio 14-tą d. prasidėjo dviejų savaitių meno vestifalis Bostono miesto sode kiekvieną dieną vakarais su skirtinga programa. Dalyvautojai nieko nemoka. O birželio 19 d., trečiadienį, 8 val. vakare ten pat bus įvairių tautų liaudies šokių vakaras. Tada, kaip jau daug metų, ir Bostono lietuvių tautinių šokių šokėjų grupė, Onos Ivaškienės vadovaujama, šoks — mergaitės Blezdingėlė ir visa grupė Augštaičių tryptinį.

Baigė mokyklą

Gate of Heaven vidurinęją mokyklą baigė Aloyzas Mučinskas, Antanas Skudziņskas ir Robert Korakas.

Pavyzdinga moteris

Ona Kauneckaitė per St. Jurgelvičių Vasario 16-tos gimnazijos būreliui sumokėjo net 5 mėnesių mokestį, tai yra iki lapkričio mėn.

Mus lankė

Praeitą šeštadienį mūsų įstaigon buvo atsilankęs prof. Kazys Pakštas, atvykęs iš Washington, D. C., kalbėti 1941 metų birželio bausių dieną minėjime. Kartu su juo buvo dr. J. Girnius ir K. Mockus.

Renkitės liepos 14-ai dienai

Liepos 14 d. Liet. Darbininkų Dr. Jos 21 kuopa Claire Bernice vasarnamy (Bay Rd., N. Easton, Mass.), tai yra ten, kame buvo ir pernai, rengia gražią gegužinę. Ruoškitės jai!

"Darbas" išsiųstas

"Darbo" išėjęs numeris jau išsiųstas visiems prenumeratoriams.

PADEKA

Giliausia mano padėka Dr. M. Deveniui ir Dr. K. Bobeliui už pagalbą aštrios ligos priepuolio metu.

Nerandu žodžių, kuriais galėčiau išreikšti savo dėkingumo jausmą Dr. K. Bobeliui, sėkmingai padariusiam sudėtingą operaciją, — visą laiką tėviškai globojusiame ir ligoninėje ir iš ligoninės išėjus, visai nesigailint nei savo jėgų nei brangaus laiko.

Ig. Končius

Paminėjo baisias dienas

Birželio 15 d. Bendruomenės apylinkė surengė 1941 m. birželio mėn. baisiųjų trėmimų į Sibirą minėjimą. Jį atidarė apylinkės pirm. S. Vaitkevičius. Jis tolimesniai minėjimo vadovavimui pakvietė apygardos pirm. V. Izbiaką.

Sugiedojus Amerikos himną, pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę ir dr. B. Kalvaičiui perskačius gub. Furcolo raštą, skelbiantį birželio 15 d. Pabaltijo valstybių laisvės dieną, kalbėjo iš Washington, D. C. atvykęs prof. K. Pakštas.

Mening dalį atliko šiemet konservatoriją baigęs Darius Lapinskas, paskambinęs du Čiurlionio kūrinius, ir Irena Norvaišaitė su Algiu Gustaičiu, padėklamavę tai dienai pritaikintų kūrinių.

Dr. B. Kalvaitis paskaitė anglų kalba surašytas rezoliucijas prezidentui Eizenhoweriui ir kitiems aukštiesiems valstybės vyrams.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Šiemet į minėjimą atsilankė kur kas daugiau negu pernai, bet, žinoma, turėjo būti dar daugiau, nors ir buvo karštas vakaras.

J. V.

Pavykusi gegužinė

Bostono lietuvių tautinių šokių grupės gegužinė Brocktone birželio 16 d. sutraukė daugybę publikos, nors ir kitų parengimų tuo kart būta Brocktone ar Bostone. Grupės šokėjai labai gerai šoko, ir grupės vadovė Ona Ivaškienė patenkinta su savo grupe galutinai pasiruošusi pirmajai lietuvių tautinių šokių šventei Chicagoje birželio 30 d.

Matijoška tarė nuosirdų žodį apie baisųjį birželį — lietuvių trėmimus į Sibirą, o grupės mergaitės įspūdingai atliko plastinį numerį "Leiskit į tėvynę", kad žmonės net verkė. Vienas neseniai iš Kolumbijos į J.A.V. atsikėlęs gyventi lietuvis ašarodamas vadovė padėjo, pasisakydamas po daug metų galėjęs Lietuva vėl pakvėpuoti.

Buvęs

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Boston. Tel. AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis".

Steponas Minkus.

Reikalingi

* TROKŲ SOFERIAI ir DARBININKAI
* NAKTIES SARGAI (važmonai)
Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Kreiptis asmeniškai
HERMAN NICK COMPANY
140 Granite Ave., Dorchester, Mass.

JOSŲ SVAJUOTAS NAMAS

Specialiai Jums Pritaiko

JOE GORA

Nacionaliniai Žinomas Architektas

Žemos kainos — žemi mokesčiai — žemi asesmentai. Jokių mokyčių sunkumų visvien ar G. I. ad ne G. I. Tirstai miškingi lotai pačioje Cantono širdyje bus vieta išsivajutam namui. 400 pasirinkimų tokiomis sąlygomis, kurias 900 gali sau leisti. Paaukit statytojų dienomis ar vakarais

Canton 6-0628

TAUPYKITE \$ \$ \$ JŲSŲ KURO IŠLAIDOSE

Leiskite mums įdėti naują, gerai dirbantį

Tyly, Automatišką Aliejaus Pečių

Už Specialinę Pardavimo Kainą

Visiškas Įtaisymas

\$279

Pilnas krosnies ir boilerio įtaisymas PRIEINAMA KAINA

Lengvos mokėjimo sąlygos

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester

Šaukit GE 6-1204

The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rifimfoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

SEZONO DIDŽIAUSIOS
Turtingiausios Lenktynės

Suffolk Downs

Stebėkit klasiškas
\$50,000 PRIDETA
MASSACHUSETTS HANDICAP

Trečiasis ir senesnis, 1 1/2 mylios. Trečiadienį, birželio 26 — Paskut. pavasar. lenktynės šeštadienį, birželio 29 d.

POST TIME 1:45
D. D. CLOSES 1:35

CHARLES J. KAY (KUCINSKAS)

12 Mt. Vernon St. Dorchester 25, Mass.
Tel. CO 5-5839 LIETUVIS PLUMERIS Tel. CO 5-5839
Dabar laikas žemomis kainomis daryti duono ir aliejaus sildymo įrengimus. Mes atliekame visokius "plumbing" (vamzdžių įvedimo ir taisymo) darbus. Pirmą kartą darysite PAKLAUSKITE MŪSŲ KAINŲ!

PLEKAVICIAUS KEPYKLA, 815 Cambridge St.

Cambridge yra adara vakarais, išskyrus sekmadienį. Mes turime didelį pasirinkimą visokių pyragaičių Jūsų valgomui malonumui, o penktadieniais ir šeštadieniais mes kepame barankas ir pyragus ir virš to šviežią Baltic Lietuvišką Ruginę Duoną.

Baltic Lietuviška Ruginė Duona yra parduodama daugumoje krautuvų, kur Jūs perkate. Kai pirksite ruginę duoną dabar prašykite ir pirkt tikrą lietuvišką ruginę duoną, BALTIC RYE BREAD!

NAUJA VASARVIETĖ

Nuo birželio 1 d. atidaryta 30 mylių nuo Bostono, prie Oldham Pond, Pembroke, Mass., vasarvietė.

Grazi vieta, geras paplūdimys. Vasaruojanti šeima gauna savo žinion laivelį. Virtuvėje gali pasigaminti valgyti arba laiveliu pavažiavus 10 minučių paežerį yra užkandinės. Kasdien atveža pieno. Meskeriotams gera vieta.

Kambarius galima užsakyti iš anksto savaitėms ar savaitgaliams.

Iš Bostono važiuoti trunka 1 val. Važiuoti keliais 3, 18, 58 ir 14. Keturioliktą keliu pavažiavus 2 mylias sukli miškan keliuku Taylor PT Rd. ir prie pat ežero bus vila su užrašu: ALAUSAS.

Informacijų gauti vakarais pas Igną Vilėniskį (tel. AN 8-8384).

PARDUODAMI 2 NAMAI
Franklin Park Ave. gražus namas, baltų kokių vonia, moderniška virtuvė, varietų krautuvė. Tikra pinigų dirbykla. Apžiūrėjimui skambinti: CU 6-1841, vakarais.
Dorchester 4 miegamųjų namas, garažas, prie bažnyčios, yra tuščias butas, irgi dviejų seimų 5-5 kamb., gerame stovyje, kaina \$15,500. Tel. CU 6-1841, vakarais.

PARDUODAMA TAVERNA
So. Bostone, 331 Broadway, parduodama taverna, pilni likerių laisniai, kaina \$11,000. Kreiptis paduoti adresu į Mr. Hatch, arba skambinti tel. AN 8-5374. (26)

ISNUOMOJAMAS BUTAS
Gold St., So. Bostone, išnuomojamas butas iš 4 kambarių. Yra dušas. Kreiptis 253 Gold St., antrame aukšte.

MADAME STARR
Spėjikė ir Patarėja
Išspręs visas jūsų problemas. Nėra problemos perdidelis ar per mažas, kad ji negalėtų padėti jums surast kelią į laimę.
32 Boylston St. (2aukštis) Bostone (1 blokas nuo Howard Sq.) nuo 9 iki 6 val. kasdien ar pagal susitarimą. Tel. EL 4-5263.

SIŪSTI Į LIETUVĄ IR Į SIBIRĄ
Stori, geriausios rūšies tikri vyriški padai batams taisyti. Prisiųskite batų mierą ir \$1.00. Prisiųsime paštą.

JEREMIAH BERMAN CO.
52 South St., Boston, Mass.
Parduodamas klubas su namu 7 dienu pilni laisniai, biznis cina, namas geras, yra žemės skleris, kaina prieinama. West Hanover, Mass. Kreiptis 6A Arthur St., Montello, tel. Brockton 8462, klausiti Mr. Frank Strip. (26)

LIETUVISKA KIRPYKLA
Kerpa plaukus pigiai ir švariai. Atidara iki 6 val. vak. Prasom užieiti: 684 E. Fifth St., kampas M St., So. Bostone. Kerpa plaukus leidus, jaunoms ir senoms. (31)

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranę Lambertę

REALTOR

17 Upland Ave.

(Is 98 Melville Ave.)

GE 6-2887

Šaukit nuo 9 r. iki 7 vak.

NAMŲ SAVININKAMS
Pentname namas iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus

14 Garland Street

Jamaica Plain, Mass.

Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dr. B. Matulionis

Vidus, specialiai planu ir Medico Hgo. Prima bet kurio dienos, is anksto susitarus telefonu ar raštu.
Tel. 1190, Pascoag, Rhode Island
Adresas: Memorial Hospital
Wallum Lake, Rhode Island.
Atumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.—19 mylia.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1320

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

Dr. J. C. Seymour

(LANDAUS)
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Box 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.

—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektrus Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE

HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Alekna
625 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-4148

Benjamin Moore Maleros
Papiruso Sienuose
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Gelios Daiktai

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nuduotimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarytų širdies—moteris.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pūtimų, tarpupirštėms ir papūlimams.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greitai pagelbėti.
Reikalavus šitų vaistų patymėtis numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1. Pinaigrai, čekiai ar money orderis tik kaina. Adresuokite: (6-6)
Joseph Machinistas
386 Silver Street
South Boston 27, Mass.

GERIAUSIAS NAMŲ DAŽYTOJAS ir VISOKIŲ GEDIMŲ TAISYTOJAS YRA
Jonas A. STARINSKAS
220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass.
Tel. CO. 5-5854

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOJ
Parcel Department

GLOBE TRAVEL SERVICE

Ellis Buildings, Room 10 Tel. AN 8-8764
409 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis iš naujų ir naudotų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

Dėvėti rūbai ir kitokie daiktai įkainuojami pagal jų vertę.

Vaistus ir medžiagą galima užsakyti pigiau šioje įstaigoje. Prašykite katalogų.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų adresu. Pačių siuntiniamu prekių svoris negali būti didesnis kaip 18 svarų. Įdekte daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaikavę, pranešime Jums, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Įstaiga lietuviška, dėl informacijų kreipkitės lietuviškai.

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. Siuntiniai apdrausti. Siunčiame su INTURISTO igaliojimais.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak. ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Skelbimas laikinas, išsikirkpate adresą.